

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних відносин і права
Кафедра права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету міжнародних відносин і права

Юрій МУДРИК

09 вересня 2024 року

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна **Конституційне процесуальне право України**

Освітньо-професійна програма **Право**

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Таблиця 1 – Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач	Когут Ольга Володимирівна
Профайл викладача	https://pravo.khmnu.edu.ua/profesoarsko-vykladatskyj-sklad/
E-mail викладача	kohutOl@khmnu.edu.ua kogut.ovhm@gmail.com
Контактний телефон	0688214460
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=5919
Консультації	Очні: середа, 14.30 – 15.30, 4-416 онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Таблиця 2- Загальна характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин							Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Кредити ЕКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота, в т.ч. ІРС	залік			іспит	
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття						
В	Д	2	3	5	150	51	34		17			99			+	

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна є однією із е однією із вибіркових дисциплін у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 081 «Право» за освітньо-професійною програмою «Право». Дисципліна покликана сформувати у студентів систему теоретичних знань та практичних навичок щодо порядку реалізації конституційно-правових норм, процесу формування і діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, громадських формувань та процедур реалізації прав і свобод громадян, порядку здійснення конституційного провадження. Дисципліна викладається для студентів денної форми здобуття освіти юридичної спеціальності. При викладанні використовуються активні і творчі форми проведення занять, зокрема лекції (з використанням методів проблемного навчання, комп'ютерної презентації); усне опитування та вирішення задач на практичних заняттях, тестування, самостійна робота (в т.ч. виконання індивідуальних завдань).

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни: формування системи теоретичних знань і практичних навичок з проведення виборчих і референдних процесів, конституційних процедур здійснення державної влади та місцевого самоврядування, конституційно-судового процесу.

Завдання дисципліни: формувати у здобувачів вищої освіти здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право, здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності; знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права, здатність аналізувати

правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції, здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування, здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни повинен: *складати та узгоджувати* план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами; використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин; *застосовувати* набуті знання у різних правових ситуаціях, *виокремлювати* юридично значущі факти і *формувати* обґрунтовані правові висновки.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год	Література
1	2	3	4	5	
1	Т.1. Конституційне процесуальне право як галузь права	Конституційне Процесуальне право як галузь права	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до Практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 1, 2	10	[1, 205-237; 3; 4;]
2	Т.2. Загальна характеристика виборчого процесу в Україні	Загальна характеристика виборчого процесу в Україні			
3	Т.3. Порядок організації і проведення виборів Президента України.	Порядок організації і проведення виборів Президента України.	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 3.	10	[1, с.359-361; 3; 4]
4	Т.4. Порядок організації і проведення виборів народних депутатів України.				
5	Т.5. Порядок організації і проведення місцевих виборів (частина 1)	Порядок організації і Проведення виборів народних депутатів України.	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 4.	10	[3;4]
6	Т.5. Порядок організації і проведення місцевих виборів (частина 2)				
7.	Т.6. Процесуальні основи роботи Верховної Ради України	Порядок організації і проведення місцевих виборів	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 5.	12	[1, 276-314; 3; 4]
8	Т.7. Здійснення законодавчої процедури				
9	Т.8. Процесуальна регламентація діяльності Президента України	Процесуальні основи роботи Верховної Ради України. Здійснення	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для	12	[1, с.315-331, 381-419; 2, с.179-193; 3;6]

10	Т.9. Процесуальна регламентація діяльності органів державної виконавчої влади	законодавчої процедури	самостійної роботи по темі 6, 7		
11	Т.10. Організація Роботи органів місцевого самоврядування	Процесуальна регламентація діяльності Президента України.	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 8-10	12	[1, с.481-550; 2, с.194-254; 3; 8; 9; 12]
12	Т.11. Конституційно – процесуальний Аспект правового статусу громадянина України (ч.1)	Процесуальна регламентація діяльності органів державної виконавчої влади. Організація роботи органів місцевого самоврядування			
13	Т.11. Конституційно – процесуальний аспект правового статусу громадянина України (ч.2)	Конституційно – процесуальний аспект правового статусу громадянина України. Процесуальні аспекти заснування та діяльності громадських формувань	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 11, 12	12	[1, с.89-129, 189-197; 3; 7; 11]
14	Т.12. Процесуальні аспекти заснування Та діяльності громадських формувань				
15	Т.13. Конституційне провадження (частина 1)	Конституційне провадження (частини 1, 2)	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 13	12	[1, с.429-452; 2, с.230-242; 5]
16	Т.13. Конституційне провадження (частина 2)				
17.	Т.14. Референдний процес в Україні	Референдний процес в Україні	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до практичного заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 14. Підготовка до тестування	9	[1, с.238-253; 3; 14]
			Всього	99	

Примітка: *Лекції проводяться щотижня, а практичні заняття через тиждень по дві години.

Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни визначається системою загальних вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинним Положенням про організацію освітнього процесу у Хмельницькому національному університеті. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі. Якщо заняття пропущено без поважної причини, то студент повинен перездати пропуск і отримати оцінку не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації чи підсумкового заходу. При вирішенні практичних завдань, які потребують використання нормативно-правових актів, студенти можуть користуватись власними пристроями (ноутбуками, планшетами, смартфонами). Набутті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання і зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ (вебсайт Університету (<https://khmnu.edu.ua/>): розділ «Нормативні документи», рубрика – «Положення», сторінка – «Положення про організацію освітньої діяльності»).

Індивідуальні завдання передбачаються у формі таких індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ): складання кросворду на одну з тем семінарського заняття; складання тестів по одній з тем

семінарського заняття; написання проектів двох статей до газети до рубрики "Юридична консультація", в якій необхідно розкрити запропоновану тему, виходячи з запропонованих уявними читачами питань; написання реферату-огляду. Тематика рефератів-оглядів міститься в робочій програмі навчальної дисципліни. Форма і тема ІНДЗ обирається студентом добровільно і закріплюється за студентом викладачем на першому семінарському занятті. Виконані ІНДЗ прикріплюються окремим файлом у модульному середовищі та оцінюються викладачем

При виконанні індивідуального завдання з дисципліни студент має дотримуватися політики доброчесності. У разі наявності плагіату він отримує незадовільну оцінку і має виконати індивідуальне завдання заново.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною шкалою**. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за семінарське заняття, складається з таких елементів: знання студентом відповідного теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті конструктивні рішення; виконання завдань для самостійної роботи.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням. Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Індивідуальна робота	Підсумковий контроль
практичні заняття	Тестовий контроль	Індивідуальне завдання	Залік за рейтингом
УО (мінімальна кількість оцінок усього опитування – 6)	ТК	1	
ВК0,6	0,2	0,2	

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 40.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці:

Сума балів за тестові завдання	0–20	21-27	28–34	35-40
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 40 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі графи для відповідей мають бути заповнені цифрами, що відповідають правильним, на погляд студента, відповідям. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування. Тестування студент може також пройти і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
		5	4	3
A	4,75–5,00	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок	
B	4,25–4,74		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками	
C	3,75–4,24		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками	
D	3,25–3,74		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією	
E	3,00–3,24		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання	

FX	2,00–2,99	2	Незараховано	<i>Незадовільно</i> – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		<i>Незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Питання для самостійного контролю

1. Поняття, предмет та метод конституційного процесуального права як галузі права.
2. Конституційно – процесуальні норми, їх особливості та класифікація.
3. Відмінність конституційно – процесуальних норм від інших правових норм.
4. Конституційно – процесуальні відносини: поняття, зміст, особливості та види.
5. Підстави виникнення, зміни і припинення конституційно – процесуальних відносин.
6. Джерела конституційного процесуального права: поняття і характеристика.
7. Загальна характеристика виборчого процесу в Україні.
8. Поняття, принципи, суб'єкти, стадії виборчого процесу в Україні.
9. Правове регулювання порядку проведення виборів в Україні.
10. Організаційно – правові заходи по підготовці і проведенню виборів народних депутатів України.
11. Порядок висування та реєстрації кандидатів у народні депутати України.
12. Організація голосування, підрахунок голосів виборців, встановлення підсумків голосування та встановлення результатів виборів народних депутатів України.
13. Організаційно – правові заходи по підготовці виборів Президента України.
14. Порядок висування та реєстрації кандидатів на пост Президента України.
15. Порядок проведення передвиборної агітації.
16. Порядок проведення голосування в день виборів, підрахунку голосів виборців та встановлення підсумків голосування і результатів виборів Президента України.
17. Особливості організації і проведення місцевих виборів.
18. Порядок скликання та проведення сесій Верховної Ради України.
19. Процедура формування органів Верховної Ради України.
20. Розгляд і прийняття рішень Верховною Радою України за спеціальними процедурами.
21. Процедура розгляду питань, пов'язаних із здійсненням Верховною Радою України та її органами контрольних функцій.
22. Реалізація повноважень народного депутата України у Верховній Раді та її органах.
23. Депутатський запит: процедура винесення, направлення та обговорення відповіді на запит.
24. Поняття законодавчого процесу і його стадії. Порядок здійснення законодавчої процедури. Підготовка законопроектів та їх експертиза.
25. Внесення законодавчих пропозицій, законопроектів та поправок, їх експертиза і обговорення.
26. Розгляд законодавчих пропозицій, законопроектів та поправок. Прийняття законодавчих пропозицій, законів, поправок.
27. Процедура підписання законів та їх оприлюднення.
28. Прийняття постанов та інших актів Верховною Радою України, її органами і посадовими особами.
29. Порядок і процедура вирішення питань, пов'язаних з проведенням конституційної реформи, внесення змін до Конституції України.
30. Поняття та стадії конституційного процесу.
31. Процедури реалізації повноважень Президентом України.
32. Підготовка питання до розгляду Президентом України.
33. Порядок прийняття та офіційного оприлюднення актів Президента України та набрання ними чинності.
34. Інститут контрасигнування.
35. Порядок формування Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади.
36. Підстави і порядок припинення повноважень Кабінету Міністрів України.
37. Організація роботи Кабінету Міністрів України.
38. Акти Кабінету Міністрів України: види, порядок прийняття та набуття чинності.
39. Процесуальна регламентація діяльності центральних органів виконавчої влади.
40. Порядок формування місцевих державних адміністрацій, призначення на посади та припинення діяльності їх посадових осіб.
41. Організаційно – процедурна діяльність місцевих державних адміністрацій.
42. Сесія як основна організаційно – правова форма роботи ради. Порядок скликання та правомочність сесії.
43. Порядок прийняття рішень радою. Голосування в органах місцевого самоврядування.
44. Організація роботи постійних комісій та тимчасових контрольних комісій рад.
45. Організація роботи виконавчих органів рад.
46. Процедура затвердження місцевого бюджету і внесення до нього змін. Затвердження звіту про виконання місцевого бюджету.

47. Здійснення радами контрольних функцій та повноважень.
48. Організація роботи сільського, селищного, міського голови.
49. Повноваження державних органів, які беруть участь у вирішенні питань громадянства.
50. Порядок подання заяв. з питань громадянства.
51. Порядок провадження за заявами і поданнями з питань громадянства.
52. Порядок прийняття та виконання прийнятих рішень з питань громадянства.
53. Порядок подачі пропозицій, заяв і скарг громадян. Вимоги до звернення.
54. Стадії провадження по розгляду звернень громадян. Строки розгляду.
55. Порядок розгляду електронних петицій.
56. Порядок реалізації права громадян на участь у місцевому самоврядуванні.
57. Порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання.
58. Процедура внесення місцевих ініціатив на розгляд місцевої ради.
59. Порядок проведення громадських слухань.
60. Порядок організації та діяльності органів самоорганізації населення.
61. Поняття, ознаки та види громадських формувань.
62. Порядок створення та реєстрації громадських об'єднань та політичних партій.
63. Обмеження щодо утворення і діяльності громадських об'єднань та політичних партій.
64. Участь громадських формувань в суспільно-політичній діяльності.
65. Процедура притягнення до відповідальності політичних партій і громадських організацій та порядок припинення їх діяльності.
66. Організація і структура Конституційного Суду України.
67. Приймання, реєстрація та попередня перевірка звернень до КСУ.
68. Порядок відкриття конституційного провадження.
69. Процедура розгляду конституційних подань, конституційних звернень та конституційних скарг.
70. Правовий статус учасників конституційного провадження.
71. Прийняття рішень та дача висновків Конституційним Судом України.
72. Порядок виконання рішень та висновків КСУ.
73. Поняття та види референдумів.
74. Нормативне регулювання референдного процесу в Україні.

Рекомендована література

Основна

1. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. /Совгіря О. В., Шукліна Н. Г. 2-ге вид., стереотип., Київ: Юрінком Інтер, 2023. 556 с.
2. Конституційне право України: прагматичний курс : навч. посіб. / М. В. Афанасьєва, Ю. Ю. Бальцій, Ю. Д. Батан [та ін.] ; за заг. ред. М. В. Афанасьєвої, А. А. Єзерова ; тех. ред. Ю. Д. Батан. Одеса :Юридична література, 2017. 256 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/7800/Konst%20pravo%20pragmat%20kurs.pdf?sequence=3&isAllowed=y>
3. Конституція України від 28.06.1996 р. *Верховна Рада. України. Законодавство України.* URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
4. Виборчий кодекс України від 19 грудня 2019 року № 396-IX. *Верховна Рада. України. Законодавство України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20>
5. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 липня 2017 р. *Верховна Рада. України.*

Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>

6. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10 лютого 2010 р. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>

Додаткова

7. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>
8. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>
9. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. (із зм. і доп.). *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
10. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
11. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 березня 2012 р. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
12. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 р. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>
13. Про Центральну виборчу комісію: Закон України від 30.06.2004 р. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-15>
14. Про всеукраїнський референдум: Закон України від 26.01.2021 р. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1135-20#Text>

Викладач _____ Ольга КОГУТ
Гарант _____ Степан КРАВЧУК
Завідувач кафедри _____ Микола ВАВРИНЧУК